

Przetarg na adaptację Wielkiego Pieca ogłoszony

Ogłoszony został przetarg na adaptację Wielkiego Pieca Huty Pokój na cele turystyczno-kulturalne. Po przebudowie ma tam też działać Centrum Transformacji. Termin składania ofert wyznaczono na 3 czerwca br. Na realizację przedsięwzięcia wraz z zagospodarowaniem okolicznego terenu miasto pozyskało ponad 66 mln zł z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a blisko 9,5 mln zł z budżetu państwa. – Nadanie nowych funkcji naszemu „kolosowi” to z pewnością inwestycja, którą warto mieć w swoim portfolio – podkreśla prezydent Michał Pierończyk.

Wielki Piec zostanie przebudowany i zagospodarowany zgodnie z koncepcją wyłonioną w konkursie w 2019 roku. Zakłada ona powstanie platformy widokowej wraz ze ścieżką dydaktyczną, adaptację budynku sterowni i maszynowni na cele muzealne oraz budowę nowego obiektu „zawieszonego” w powietrzu, w którym znajdzie się m.in. część ekspozycyjna i wystawiennicza oraz strefa wypoczynku, spotkań i gastronomii.

Dodatkowo budynek ma mieć tzw. „zielony dach”, który pozwoli na zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej i retencję wód deszczowych. Z kolei istniejąca rampa kolejowa zostanie przebudowana na obiekt o funkcji biurowej. Zaplanowano również plac zabaw nawiązujący do tradycji hutniczej i ogród edukacyjny, a także budowę parkingu i obiektów małej architektury.

Będzie to jedna z największych inwestycji realizowanych w mieście. – To przedsięwzięcie jest konieczne, by z jednej strony zmienić oblicze Rudy Śląskiej, a z drugiej chronić poprzemysłowe dziedzictwo dla kolejnych pokoleń. Jestem przekonany, że to miejsce będzie istotnym punktem na mapie turystycznej nie tylko naszego regionu, ale i całej Europy – podkreśla prezydent Michał Pierończyk.

Jak zwykle przy zadaniach o takiej skali priorytetem dla władz miasta jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. – Na projekt „Wielki Piec Huty Pokój – Centrum Transformacji w Rudzie Śląskiej” ponad 66 mln złotych otrzymamy z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a blisko 9,5 mln z budżetu państwa. Dofinansowanie pochodzić będzie z nowego rozdania środków unijnych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 – mówi wiceprezydent Aleksandra Skowronek.

Przypomnijmy, że Wielki Piec wchodził pierwotnie w skład zabudowań nowobytomskiej Huty „Pokój”, która została założona w 1840 roku. Dynamiczny rozwój przedsiębiorstwa sprawił, że szybko stała się ona największym tego typu zakładem w okolicy. W 1907 roku huta posiadała już 6 wielkich pieców. W latach powojennych nowobytomska huta była największym zakładem metalurgicznym w Polsce.

Wielki Piec uruchomiono w 1968 roku. Wzniesiono go w głębi zakładu, a następnie przesunięto we właściwą lokalizację za pomocą stalowych lin. Budowa urządzenia trwała zaledwie 105 dni, zamiast szacowanego 1,5 roku. Po niespełna 20 latach funkcjonowania obiekt okazał się przestarzały i nieefektywny, w związku z czym zdecydowano o jego modernizacji. Zmieniono wówczas profil produkcyjny urządzenia, przedstawiając je na wytop żelazomanganu. Huta „Pokój” była wtedy jedynym w kraju producentem tego stopu.

Kolejna modernizacja urządzenia miała miejsce w latach 1995-1997, jednak na wznowienie produkcji zdecydowano się dopiero w 2004 roku. Obiekt przejęło wówczas Konsorcjum „Eurostal Inwestycje” przekształcone wkrótce w Stalmag Sp. z o.o. Wysoka awaryjność urządzenia oraz negatywny wpływ odpadów produkcyjnych na środowisko szybko zdecydowały o jego ostatecznym wygaszeniu, co nastąpiło w lutym 2005 roku. Pod koniec 2012 r. decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach Wielki Piec został wpisany do rejestru zabytków.

6 lat później formalnym właścicielem obiektu wraz z całą infrastrukturą towarzyszącą zostało miasto. Stało się tak dzięki zamianie nieruchomości ze spółką Stalmag, która otrzymała prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z prawem własności budynku Bramy II, czyli byłej portierni Huty „Pokój”. Różnica w wartościach obu nieruchomości wynosiła ponad 90 tys. zł, które miasto musiało uregulować.

Po paru miesiącach został ogłoszony międzynarodowy konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji jego zagospodarowania, do którego zgłosiło się 96 pracowni projektowych i architektów. Autorem najlepszego projektu okazała się „eM4. Pracownia Architektury. Brataniec” z Krakowa, z którą podpisano umowę na wykonanie projektu architektoniczno-budowlanego zagospodarowania Wielkiego Pieca.

– Wielki Piec ma być dostępny dla mieszkańców, którzy znajdą tutaj miejsce zarówno na to, by odpocząć np. przy filiżance kawy, posłuchać koncertu, obejrzeć wystawę czy popatrzeć na piękną panoramę Śląska. Ze szczytu Wielkiego Pieca można dojrzeć nawet Beskidy – mówi dr inż. arch. Łukasz Urbańczyk, Miejski Konserwator Zabytków.

Od 2020 roku Wielki Piec Huty „Pokój” jest częścią Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego – ERIH (European Route of Industrial Heritage), który łączy obecnie 2331 obiektów, w tym 102 z Polski.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Źródło: UM Ruda Śląska